

ZDRUŽENJE
ZA VREDNOTE
SLOVENSKE
OSAMOSVOJITVE

Zaloška cesta 65
1000 Ljubljana
Slovenija

tajnistvo@vso.si
www.vso.si

Ljubljana, maj 2016

VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO RS
Trg OF 13
1000 Ljubljana

POLICIJA
NACIONALNI PREISKOVALNI URAD
Štefanova 2
1000 LJUBLJANA

Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve vlaga

kazensko ovadbo

zoper:

- 1. MILANA KUČANA, roj. 14.1.1941, stanuje Murgle 23, Ljubljana**

zaradi kaznivih dejanj :

- **veleizdaje po 348 členu KZ-1 v zvezi s 360 členom KZ-1,**
- **sabotaže po 357 členu KZ-1 v zvezi s 360 členim KZ-1 in kaznivega dejanja pomoči k tem kaznivim dejanjem**

ki jih je storil s tem, da je:

Milan Kučan kot predsednik predsedstva Republike Slovenije,

- v času, ko so v Sloveniji že potekale politične aktivnosti za ustanovitev lastne države in za osamosvojitve, ki jo je podpirala večina prebivalcev Republike Slovenije preko glasov, ki so jih namenili osamosvojitvenemu programu koalicije Demos na večstrankarskih volitvah aprila 1990, čemur je sledila prisega in prevzem pristojnosti novega predsedstva RS, dne 10.5.1990, nato volitve in prisega novega Izvršnega sveta RS (v nadaljevanju nove vlade), dne 16.5.1990, ter prevzem pristojnosti nove vlade, dne 17.5.1990;
- kot predsednik predsedstva RS, edinega organa, ki je bil v času med 10.5.1990 in 19.5.1990 v celoti konstituiran, ki je deloval in je imel pristojnost po takrat veljavni Ustavi RS kot vrhovni poveljnik TO Republike Slovenije v miru za sprejemanje odločitev o oborožitvi in opremljanju Teritorialne obrambe;

- bil dolžan zavrniti neustavne ukaze vojaškega vrha jugoslovanske armade in Republiškega štaba TO po odvzemu in premeščanju orožja teritorialne obrambe v objekte JLA;
- a je kljub pravočasni obveščeni o namerah JLA po razorožitvi TO RS namesto odločnega nastopa proti razorožitvi TO vse do 18. maja 1990 kolaboriral z visokimi častniki JLA, ki so pripravljali in izvajali razorožitev TO RS;
- prikrilo, zahrbtno in na drug pritrlehen način s sprenevedanjem, lažmi in prikrivanjem informacij pred vlado in častniki teritorialne obrambe na občinskih ravneh o tem, da JLA pripravlja razorožitev TO RS;
- kakor tudi z namernim neodločanjem oziroma zavlačevanjem s sprejemom odredbe, s katerim bi neustaven ukaz JLA o razorožitvi TO RS moral zavrniti, z lažnim izgovarjanjem na neobveščeniost;
- ter s prepozno pošiljanjem ukaza, s katerim je bil ukrep JLA o razorožitvi TO preklican;
- in s pošiljanjem tega ukaza po napravah, kriptiranih s šiframi JLA, s čimer je jugoslovanski armadi pridobil dodaten čas za odvzem orožja TO RS;
- v sodelovanju z vrhom JLA v dneh od 16.5.1990 do 19.5.1990 razorožil TO RS, pri tem pa navzven v Republiki Sloveniji dajal lažni vtis, da z ukazi GŠ JLA z dne 14.5.1990 in z ukazom poveljnika RŠTO RS generala Ivana Hočevarja, št. SZ 6251-90 z dne 15.5.1990, o razorožitvi TO ni seznanjen;
- ter s tem bistveno ogrozil osamosvojitve Republike Slovenije in nastanek samostojne države in varnost Republike Slovenije;
- njegova ravnanja pa so imela za posledico smrt večjega števila oseb, hudo nasilje in veliko razdejanje, saj je JLA dobro leto dni po razorožitvi TO razoroženi Sloveniji napovedala vojno in jo dejansko napadla.

Obrazložitev:

Danes javno dostopni dokumenti nedvoumno dokazujejo, da je bil Milan Kučan z ukazom generala Hočevarja o razorožitvi TO, z dne 15.5.1990, seznanjen še istega dne, ko je bil izdan, nato pa v naslednjih urah in dneh še neposredno od častnikov OŠTO Slovenj Gradec, OŠTO Jesenice ter od vseh preostalih OŠTO in vodstev občin, pred tem pa neformalno že od pokrajinskih poveljnikov TO, Službe državne varnosti in s strani visokih funkcionarjev, ki so službovali v Beogradu. Zagotovo tudi od politikomisarja RŠTO, sicer pa nekdanjega sekretarja ZKS za Gorenjsko Zdravka Krvine; glede na to, da je bil Milan Kučan do leta 1990 predsednik CK ZKS, ki je postavil večino poveljniških kadrov v TO, med njimi vse najvišje.

Ustava RS in Zakon o SLO in DS sta od Milana Kučana terjala, da kot predsednik predsedstva RS, ki je v mirnem času poveljevalo TO RS, takoj izda ukaz, s katerim bi prepovedal izvršitev neustavnega ukaza GŠ JLA in generala Hočevarja o razorožitvi slovenske TO, glede na to, da predsedstvo RS k takemu ukazu formalno ni podalo soglasja. Vendar Milan Kučan tega ni storil, ampak se je dne 16.5.1990 na kriznem sestanku pri predsedniku skupščine RS Francetu Bučarju sprenevedal, da za ukaz generala Hočevarja ne ve, da o odvzemu orožja TO ni seznanjen, in lagal, da o tem nima nobenih informacij. Dne 17.5.1990, ko je prevzela dolžnosti Demosova vlada in ko so častniki TO ter protestne seje občinskih skupščin in njihova protestna pisma republiškim organom v dneh od

16.5.1990, 17.5.1990 in 18.5.1990 z vseh strani pritiskali na predsedstvo RS z zahtevami, da ustavi razoroževanje TO, pa se ni mogel več sprenevedati, zato je dne 18.5.1990 popoldne ob 17.00 uri končno izdal ukaz – odredbo o ustavitvi oddaje orožja TO v objekte JLA – , vendar pa je z njegovim pošiljanjem zavlačeval, saj je bil ukaz odposlan šele zvečer okoli 19.00 ure, namenoma pa ga je odposlal v taki obliki in na tak način, da ga prejemniki niso mogli ne takoj prebrati in ne uresničiti vsaj še nekaj ur, saj je bil ukaz o prepovedi razoroževanja TO šifriran v šifrah JLA, po vsebini pa neverjetno medel.

To je Milan Kučan odredil zato, ker je vedel, da je razoroževanje TO tistega dne povsod po državi v polnem teku in da vsaka ura zamude lahko JLA dodatno omogoči odvzem na tisoče kosov orožja slovenske TO. Dejansko so nekateri občinski štabi TO orožje izročali JLA še naslednji dan, torej dne 19.5.1990.

Ker Milan Kučan nemudoma, ko je izvedel za ukaz generala Hočvarja o razorožitvi TO dne 15.5.1990, ni sklical seje predsedstva RS in izdal odredbe, s katero bi razorožitev prepovedal, je Slovenija v dneh od 16.5.1990 do 19.5.1990 izgubila preko 80 % od skupaj preko 110.000 kosov pehotnega, protiklepnega in protiletalskega orožja, ki ga je sama plačala neposredno iz sredstev republike, občin in celo podjetij.

Po razorožitvi TO je postala grožnja za napad s strani jugoslovanske armade realna. Do vojne napovedi Sloveniji s strani Zveznega izvršnega sveta in generala JLA Konrada Kolška takoj po razglasitvi neodvisnosti in samostojnosti dne 25.6.1991, nato pa tudi do vojne je v Sloveniji dejansko prišlo. Ta je terjala smrtne žrtve (med drugim so v uniformah TO in policije umrli Jernej Molan, Franc Uršič, Peter Petrič, Edvard Peperko, Vinko Repnik, Stanko Strašek, Robert Hvalc, Bojan Štumberger, Željko Ernoič) tako med branilci kot napadalci pa tudi med civilisti državljani RS in celo med tujimi državljani.

Do napada JLA na Slovenijo ter do smrtnih žrtev pa ne bi prišlo, če bi Slovenija razpolagala z odvzetim orožjem. Slovenije JLA, v primeru, če bi le-ta za obrambo lahko vpoklicala 100.000 dobro oboroženih branilcev, ne bi nikoli napadla.

Dejansko so priprave na razorožitev TO potekale že več mesecev pred tem in tudi o tem je bil Milan Kučan seznanjen. Njegova odgovornost je nesporna, dokazujejo jo listine, ki so nastale v tistem čas; iz kronologije listin je mogoče rekonstruirati potek dogodkov, ter ravnanje in zle namere odgovornih, predvsem prvega med njimi, Milana Kučana, v kritičnem času nato novoizvoljenega predsednika predsedstva RS.

O namerni veleizdaji in sabotaži, kar so kazniva dejanja po kazenskem zakoniku RS in so bila kazniva dejanja tudi po KZ RS leta 1990, je utemeljeno zaključiti na podlagi listin, ki dokazujejo kolaboracijo nekaterih predstavnikov RS, med njimi Milana Kučana, že v času neposredno pred samo razorožitvijo TO, ko takrat aktualna oblast o nameravani razorožitvi TO s strani JLA, za kar je vedela, ni obvestila ne javnosti, ne Demosove vlade, sama pa tudi ni ukrepala. Gre za odgovornost predsednika predsedstva RS Janeza Stanovnika, predsednika skupščine Mirana Potrča, predsednika IS RS Dušana Šinigoja, sekretarja za notranje zadeve Tomaža Ertla ter sekretarja za ljudsko obrambo Janka Kušarja. Namesto, da bi vse od konca prepovedi iznosa orožja iz skladišč TO v objektih JLA, ki je veljala od novembra do sredine decembra 1989, stara komunistična republiška oblast premestila vse orožje in strelivo TO zunaj dosega JLA, je informacije o nameravani razorožitvi skrbno skrivala pred javnostjo in kasneje pred Demosovo vlado.

Iz zbranih dokumentov je mogoče spoznati kronologijo razorožitve Slovenske TO in dogajanje za čas neposredno pred tem. Iz te kronologije obveščanja je nesporno razvidno, da je Milan Kučan bil o ukazu tudi formalno obveščen še istega dne, kar je konec koncev najprej tudi sam priznal (v prvi informaciji – poročilu predsedstva RS skupščini). V naslednji informaciji skupščini je to zanikal, navajal je datum 17.5.1990, v javnih intervjujih v dnevnem časopisju (Dnevnik, dne 18.5.1990) pa navajal tudi datum 16.5.1990, vendar ni dvoma, da je to bilo najkasneje 15.5.1990, saj so o nerazumnem protipravnem ukazu SZ 625/1-90, ki ga je izdal komandant TO RS generalpolkovnik Ivan Hočevar, podpisal pa načelnik RŠTO generalmajor Drago Ožbolt, takoj »šle govorice« in začudenje vseh, ki so ga prejeli. Ni verjetno, da Kučana o pripravah na razorožitev niso obveščali pokrajinski poveljniki TO, služba državne varnosti, slovenski oficirji v službi v JLA, funkcionarji v Beogradu ter nekdanji sekretar ZKS za gorenjsko Zdravko Krvina, ki je bil takrat politkomisar RŠTO. Nasprotno, dokumenti nedvoumno dokazujejo pravočasno obveščenost.

Bistveno pa je, da je Milan Kučan to vedenje zanikal in se sprenevedal, da o zadevi ni obveščen, tudi še po tem, ko je bil dne 16.5.1990 dejansko formalno obveščen od poveljnikov TO, ki so ukaz prejeli v izvršitev in tudi še dne 17.5.1990, ko je o ukazu izvedel neposredno od avtorja generala Hočevarja, saj se je sprenevedal tudi še dne 18.5.1990 ves dan, vse dokler ni bilo skoraj vse orožje in bojna oprema TO RS predana JLA. Milan Kučan kot predsednik predsedstva RS, kot vrhovni poveljnik oboroženih sil RS in edini pristojen za preprečitev razorožitve ni ukrepal, vse dokler ni bil nezakonit ukaz skoraj v celoti izvršen in večina orožja predanega v roke JLA.

Na dan 31.12.1989 je Teritorialna obramba Republike Slovenije (TO) razpolagala z več kot 100.000 kosi dolgocevnega in skoraj 10.000 kosi kratkocevnega pehotnega orožja. Enote TO so imele v svoji sestavi skoraj 300 topov, večinoma protiletalskih in več kot 1000 minometov, nadalje več tisoč kosov protiklepnih netrzajnih topov, ročnih raketometov in vodenih raket, ter 97 protiletalskih raketnih lanserjev: skupaj je bilo v skladiščih TO preko 10 milijonov kosov najrazličnejšega orožja, streliva, min, eksplozivov; s tem orožjem bi lahko Slovenija za svojo obrambo oborožila 100.000 oseb. Orožje in strelivo slovenske TO je bilo hranjeno v 203 skladiščih TO po celotnem ozemlju RS in deloma v skladiščih JLA, ki pa so bili večinoma zgrajeni z namenskim denarjem za potrebe TO; vse našteto orožje in strelivo je bilo kupljeno z denarjem za potrebe TO.

Z ukazom generalpolkovnika Ivana Hočevarja z dne 15.5.1990 o razorožitvi TO RS, ki ga v Sloveniji brez sodelovanja Milana Kučana ne bi bilo mogoče izvršiti, pa je bilo TO RS to orožje odvzeto in izročeno v posest JLA. S tem je bilo JLA omogočeno, da Sloveniji poskuša osamosvojitev iz Jugoslavije preprečiti tako, da ji napove vojno in jo dejansko napade, kar se je junija 1991 tudi zgodilo.

V treh dneh od 16.5.1990 do 19.5.1990 so na podlagi nezakonitega ukaza v vojašnice JLA prepeljali skoraj celotno oborožitev TO. Zaradi neukrepanja Milana Kučana, zavlačevanja, in sprenevedanja je na tak način Slovenija – TO RS v samo treh dneh izgubila najpomembnejšo bojno opremo, vredno okoli 200 milijonov dolarjev. Kučan pa bi glede na obveščenost lahko reagiral takoj, glede na ustavna in zakonska pooblastila pa bi moral. Tudi če bi ukrepal dne 16.5. ali 17.5.1990, bi nastala izguba TO RS bila minimalna. Kučan je med pokrajinskimi in občinskimi poveljniki užival velik ugled. Če bi premeščanje orožja v

objekte JLA prepovedal z depešo dne 16.5.1990, ko so ga z Jesenic obvestili o razorožitvi, bi lahko rešili večji del orožja. Milan Kučan pa je molčal in čakal, ter se izgovarjal, da nima uradnih informacij, premeščanje orožja TO v objekte JLA je prepovedal šele potem, ko je bilo večinoma že v vojašnicah JLA. To pa je storil na tak način, da je bilo jasno, da je njegov ukaz le farsa, saj ga ni bilo mogoče pravočasno prejeti in uresničiti; poslal ga je slovenskim organom v šifrah JLA, vedoč, da enote TO ne razpolagajo niti s šifranti in da bo trajalo več ur, preden bodo ukaz razbrali; ker pa je bila v tem času oddaja orožja JLA v polnem teku in ker je ukaz generala Hočevarja imel določen rok izpolnitve, dne 19.5.1990, je Milan Kučan dobro vedel, da bodo do takrat, ko bodo občinski TO prejeli in dešifrirali ukaz, ki bi razorožitev TO preprečil, orožje že predali JLA.

Kronologija razorožitve TO:

Dne 14.5.1999 je generalštab (GŠ) JLA izdal operativni ukaz o razorožitvi TO. MŠTO Ljubljana je za ukaz izvedel 14. maja, naslednji dan so o ukazu obvestili bližnje sodelavce predsedstva RS.

Dne 15.5.1990 je generalpolkovnik JLA, poveljnik RŠTO Ivan Hočevar na podlagi protiustavnega ukaza Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo in navodil Vojaškega sveta SFRJ ukazal premestitev orožja TO RS in upravnih organov za ljudsko obrambo v objekte pod nadzorom JLA, z rokom izvršitve ukaza do 19.5.1990 do 19.00 ure in s prepovedjo obveščanja (**ukaz št. SZ 6251-90**). Ukaz je podpisal načelnik RŠTO generalmajor Drago Ožbolt.

Pokrajinski štabi TO in 31. razvojna skupina so ukaz prejeli dne 15.5.1990 in ga razdelali za občinske štabe. O prejemu ukaza je pokrajinski štab TO takoj obvestil predsedstvo RS in takratnega republiškega sekretarja za LO Janka Kušarja. Dne 16.5.1990 so oba organa o prejemu ukaza za razorožitev TO obvestili občinski štabi TO; Iz **Poročila OŠTO Slovenj Gradec** je razvidno, da so predsedstvo RS obvestili 16.5.1990, prav tako to dokazuje **Poročilo OŠTO Jesenice** : »16.5.1990 ob 10.00 uri je predsednik IS skupščine občine Jesenice Tomaž Keršmanc obvestil Staneta Dolanca, ta pa je ob 10.30 uri govoril s tov. Milanom Kučanom.«

Dne 16.5.1990 je Miran Bogataj poslal **brzjavko z obvestilom o ukazu o razorožitvi** upravnega organa za LO Šmarje pri Jelšah republiškem sekretarju za LO Janku Kušarju.

Dne 17.5.1990 je Milan Kučan prejel obvestila o prejetju ukaza o razorožitvi TO še od OŠTO Sevnica, o prejetju ukaza so klicali za navodila trikrat, in od OŠTO Krško, obvestili so svetovalca predsedstva RS Bojana Ušeničnika.

V dneh od 16.5. do 18.5.1990 so posamezni poveljniki TO, predstavniki občin, župani in Demosova vlada pritiskali na predsedstvo RS za zahtevo, da ustavi razoroževanje TO. Dne 16.5. popoldne je bil zaradi razoroževanja TO krizni sestanek v pisarni predsednika skupščine RS dr. Franceta Bučarja; Milan Kučan je na tem izjavil, da nima informacij o razoroževanju TO, kar je ob takih pisnih dokazilih o poslanih obvestilih in telegramu, ki dokazujejo nasprotno, zavestna laž. Celó iz njegove lastne informacije, ki jo je predsedstvo RS poslalo skupščini RS dne 14.6.1990, izhaja, da je bil Milan Kučan o razoroževanju TO, ki se izvaja na ukaz generala JLA, ki je celo protiustaven, obveščen že dne 15.5.1990. Sam je sicer o tem datumu v intervjuju za časopis Delo, dne 23.4.2011, dejal, da je za ukaz izvedel dne 16.5.1990, medtem ko iz njegove druge informacije za skupščino RS z dne 17.7.1990 izhaja, da naj bi to bilo dne 17.5.1990.

Iz dokazov je nesporno, da je Kučan za dejstvo, da JLA razorožuje TO, izvedel že najkasneje 15.5.1990. Tudi če bi držalo, da je izvedel šele dan kasneje, pa je v vsakem primeru njegova reakcija bila prepozna; reagiral je šele, ko je bilo orožje že predano in še to na način, da ja ne bi preprečil odvzema orožja TO. Gre za izjemno pokvarjeno, potuhnjeno, pritlehno delovanje Milana Kučana, ki je bil od 10.5.1990 dalje predsednik predsedstva RS, ki je bilo tudi edini organ, ki je v Sloveniji deloval v času, ko je VŠ SFRJ poslal ukaz o razorožitvi TO, saj se je nova vlada šele konstituirala in je dolžnosti prevzela šele dva dni po ukazu.

Pritiske na Milana Kučana, da prepreči JLA nadaljnje kraje orožja TO in razoroževanje slovenske vojske, so izvajali tudi s kriznimi sestanki Demosa in protestne seje občinskih skupščin ter protestna pisma republiškim organom v dneh 16.5, 17.5. in 18.5.1990. Ker je Kučan ves ta čas z izdajo ukaza zavlačeval, so nekateri predsedniki skupščin občin in skupščine občin kar sami zavarovali orožje v svojih občinah, ne da bi čakali na ukaz predsednika.

Predsedstvo RS s Kučanom na čelu je odredbo o ustavitvi oddaje orožja JLA izdalo šele 18.5.1990 popoldne ob 17.00 uri, to pa na način, da je imela JLA na voljo še ves čas do naslednjega dne, da pobere orožje od TO. Kučan se je namreč odločil, da se ukaz slovenskim TO pošlje šifriran v šifro JLA! Zaradi tega, ker je bilo potrebno iskati šifrante za dešifriranje ukaza, je v tem času več OŠTO oddalo orožje JLA. Samo 18. maja 1990 so orožje oddale naslednje občine: Hrastnik, Kamnik, Kranj, Laško, Lendava, Ljubljana - Bežigrad, Moste in Vič, Logatec, Maribor, Ormož, Ravne na koroškem, Sevnica, Sežana, Slovenska Bistrica, Šentjur, Tolmin, Vrhnika, ter Pokrajinski štab za teritorialno obrambo Ljubljana. Pokrajinski štab TO Zasavje in Občinski štab TO Domžale sta orožje oddala še celo 19.5.1990.

Glede na predhodne funkcije Milana Kučana v vrhu CK ZKJ in v institucijah SFRJ, ter glede na njegove povezave z vojaškim vrhom SFRJ, pa ne more biti nobenega dvoma, da je kolaboriral z jugoslovanskim vojaškim vrhom, ter da je bil prav z njim predhodno dogovorjen datum ukaza.

Ukrep se je pripravljaj dlje časa, vodstvo RS pa je bilo o pripravah obveščeno od samega začetka, ko je januarja 1990 vojaški vrh SFRJ sprejel navodila, sredi aprila pa tudi konkretno odločitev. Informacije o pripravah na razorožitev so v Slovenijo sporočali funkcionarji, zaposleni v organih SFRJ, nekateri upokojeni generali slovenskega rodu ter predvsem služba državne varnosti, ki je imela svoje vire tudi v vrhu JLA. Še pred majsko razorožitvijo TO je JLA iz Slovenije odpeljala v Srbijo večjo količino orožja. Takratno vodstvo je za te Transporte vedelo, vendar ni reagiralo, niti ni o njih obvestilo javnosti. Potek razorožitve kaže, da je šlo za akcijo, ki sta jo JLA in RŠTO pripravljala več mesecev; že dejstvo, da je skupaj z JLA kolaboriralo tudi vodstvo RŠTO pa dokazuje, da je bil Milan Kučan o tem obveščen.

Začelo se je že novembra 1989, ko je v času napovedanega »mitinga resnice« v Ljubljani JLA onemogočila dostop do orožja TO v njenih objektih. V začetku januarja 1990 je GŠ SFRJ izdal **ukaz št. CSZ 831-5** o popisu vseh skladišč TO zunaj objektov JLA; zatem pa že 24.1.1990 RŠTO oziroma general Ivan Hočevar izda **ukaz št. 16/4-90** o popisu vseh skladišč TO zunaj objektov JLA v Sloveniji. Bistvo tega ukaza je bil popis orožja v skladiščih TO, hkrati pa so bili s tem narejeni natančni sezname skladišč TO in orožja v njih, kar je bilo

osnova za planirano razorožitev. Naslednji Hočevarjev ukaz, ki je pripravljaj razorožitev TO, je bil ukaz o zaščiti informacij 10. aprila 1990; **ukaz št. 556/I-90**, s katerim je pokrajinskim in občinskim štabom TO prepovedal pisanje tajnih dokumentov na računalnike. Zatem pa je 17. aprila 1990 Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo izdal splošno uredbo o razorožitvi TO. Informacije o nameravani razorožitvi TO so v Slovenijo posredovali funkcionarji RS, ki so službovali v Beogradu, agenti SDV in člani ZK, zato je Milan Kučan za vse te informacije vedel.

Politična situacija v tem času v Sloveniji pa je bila sledeča:

- Dne 8.4.1990 so bile prve večstrankarske volitve v Sloveniji,
- Dne 10.5.1990 prisega in prevzem pristojnosti novega predsedstva RS,
- Dne 16.5.1990 volitve in prisega Demosove vlade,
- Dne 17.5.1990 prevzem dolžnosti Demosove vlade,
- Dne 17.5.1990 novi sekretar za Ljudsko obrambo Janez Janša v okviru svojih pristojnosti prepove oddajo orožja UOLO in enot za zveze.

V času neposrednih priprav na razorožitev TO v Sloveniji med 10. in 19. majem 1990 je od vseh organov nove oblasti delovalo le predsedstvo RS pod vodstvom predsednika predsedstva Milana Kučana. Kljub temu, da so bile prve svobodne volitve že opravljene, pa se je nova Demosova vlada še konstituirala in dejansko je imela stara komunistična oblast v rokah še vse službe, ki bi razorožitev lahko preprečile. Predsedstvo RS s Kučanom na čelu kot predsednikom predsedstva kot edini delujoči organ nove oblasti v Sloveniji, je bilo o ukazu formalno obveščeno dne 15.5.1990 takoj po njegovem podpisu, kar izhaja tudi iz njegove informacije skupščini z dne 14.6.1990. O praktičnem izvajanju ukaza pa je bilo prav tako obveščeno pravi čas, da bi njegovo izvršitev preprečilo. **Ker je ni, ne more biti nobenega dvoma, da je bila razorožitev TO v Sloveniji usklajena med vojaškim vrhom SFRJ in Milanom Kučanom in zelo premišljen tudi sam akt sprejema in izvršitve ukaza. Tempiran je bil na čas, ko je od vseh organov nove oblasti delovalo le predsedstvo z Milanom Kučanom na čelu, ter pomaknjeno na prve dni, ko je formalno prevzela oblast Demosova vlada, s tem, da so bili na vseh organih, ki bi razorožitev TO lahko preprečili, še stari komunistični kadri, med katere spada tudi Milan Kučan. V tem času tudi mnoge občine še niso imele konstituiranih novo izvoljenih skupščin in izvršnih svetov, in ni dvoma, da je bil ta čas izbran namenoma, ko se je vedelo, da resnega odpora proti ukazu ne bo.**

Kučan in njegovi politični somišljeniki so si vseskozi prizadevali za zrušitev učinkovitega obrambnega sistema. To so počeli preko pomoči slovenske komunistične politike JLA pri razorožitvi TO RS, kasneje preko ti »Deklaracije za mir« februarja 1991, s katero so neposredno zahtevali hitro in enostransko razorožitev TO RS, da bi slovenski vojski odvzeli še tisto malo orožja, ki ga je uspela obdržati, saj je terjala hitro enostransko razorožitev Slovenije, predvsem pa je v najusodnejšem času za Slovenijo in po že izglasovanem plebiscitu nasprotovala vsakršni krepitvi obrambne moči države. Da bi na vsak način omajali in zrušili samostojnost države in napore za osamosvojitve so tudi dosledno glasovali proti ukrepom za zavarovanje osamosvojitve v skupščini (zakon o obrambi, zakon o vojaški dolžnosti, obrambni proračun). Prav tako so (npr. član predsedstva RS Ciril Zlobec) obveščali tuje službe in diplomate o najvišjih državnih skrivnostih iz operativnih

načrtov osamosvojitve (čas, seznam funkcij federacije, ki jih namerava Slovenija efektivno prevzeti...).

Trenutek za izvedbo razorožitve je bil skrbno izbran. V predsedstvu SFRJ je Borisav Jovič 15. maja nasledil Janeza Drnovška na mestu predsednika predsedstva. Predsednik slovenske skupščine France Bučar je 14. maja napovedal, da bo v sredo 16. maja parlament odločal o izvolitvi nove Demosove vlade pod vodstvom Lojzeta Peterleta. V Sloveniji je bilo torej medvladje, ko je stara oblast odhajala, nova pa še ni bila izvoljena v parlamentu. Edini državni organ, ki je bil po volitvah aprila 1990 konstituiran, je bilo predsedstvo RS, ki je tudi edino imelo formalne pristojnosti nad TO Slovenije. Po vojaški liniji je TO skupaj z JLA tvorila enoten obrambni sistem pod skupnim vodstvom GŠOS in je bila podrejena predsedstvu RS ter tudi generalštabu v Beogradu. Ker je veljal princip »dvostarešinstva«, je bila TO v miru podrejena predsedstvu RS ter v vojni GŠ JLA. V mirnodobnem stanju je bilo za mobilizacijsko pripravljenost, opremljenost in oborožitev TO po veljavni ustavi in zakonu o obrambi neposredno odgovorno predsedstvo RS.

Krivda in odgovornost Milana Kučana je nesporna, saj je z opisanim ravnanjem uresničil vse elemente očitanih kaznivih dejanj. Bil je porok JLA za vojno napoved Sloveniji in za vojno; njegovo ravnanje pa je neposredno prispevalo k napadu JLA na Slovenijo 26. junija 1991, zato je soodgovoren za vse smrtne žrtve v tej vojni, hudo nasilje in veliko razdejanje.

Dokazi:

1. Poročila Občinskih štabov TO o izvajanju ukaza o oddaji orožja ter poročila drugih organov RS in ostali dokumenti, zbrani v Zborniku dokumentov Bela knjiga Slovenske osamosvojitve, Nova obzorja, 2013, dostopni tudi na elektronskem naslovu <http://www.vso.si/index.php/povezave/405-bela-knjiga-slovenske-osamosvojitve-spletna-izdaja>

Stran	Št. dokumenta in datum	Ime in priimek	Funkcija
47	801/5-91 (10.2.1991)	Peter Zupan	Poveljnik TO Gorenjska
57	23/2-91 (11.2.1991)	Mitja Teropšič	Poveljnik TO občine Brežice
60	18/1-91-68 (12.2.1991)	Janez Dragoš	Komandant TO občine Črnomelj
61	20/2-91 (11.2.1991)	Bojan Končan	Komandant TO občine Domžale
62-63	80400-1/90-9 (23.5.1990)	Mag. Ervin Anton Schwarzbartl, dipl. ing.	Predsednik skupščine občine Domžale
75	31/2-91 (12.2.1991)	Bojan Šuligoj	Poveljnik TO občine Jesenice
80	21/2-91 (12.2.1991)	Ernest Breznikar	Rez.major komandant občinski štab TO Krško
89	16/07-91 (12.2.1991)	Aleksander Škraban	Komandant TO občine Ljubljana-Bežigrad, rez. major
112	12.2.1991	Janez Smole	Rez.major komandant OŠTO Radovljica
116	11/1 (12.2.1991)	Ivan Božič	Kapetan l.r. komandant TO
118	60/2-1991 (12.2.1991)	Viktor Jeromel	Poveljnik TO občine Slovenj Gradec
125	135 (11.2.1991)	Matjaž Piškur	Poveljnik TO Trbovlje
128	47/2-91 (12.2.1991)	Jože Prislan	Komandant TO občine Velenje
145-	SZ-008-45/90 (24.5.1990)	Franc Kunovar	komandant TO občine

146			Ljubljana-Šiška, rez. Major
164-168	232/2-1-90 (21.5.1990)	Matjaž Piškur	Rez.major, komandant
169	17.5.1990	Franc Majnardi	Predsednik skupščine občine Trbovlje

2. Poročilo Predsedstva RS z dne 14.6.1990

(Da je bil Kučan seznanjen z odvzemom orožja že 15.5.1990 navedeno v Informaciji o ukrepih in aktivnostih Predsedstva RS v zvezi s premeščanjem orožja TO, ki ga je dne 14.6.1990 Skupščini RS poslal predsednik Milan Kučan. V njem navaja, da je bilo predsedstvo z odvzemom orožja seznanjeno že 15.5.1990: »Predsedstvo Republike Slovenije je bilo o izvajanju posebnih ukrepov za varovanje orožja teritorialne obrambe obveščeno 15.maja popoldan. O tem so ga obvestili nekateri predsedniki svetov za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito občinskih skupščin. ...« -Bela knjiga, str. 342-351, 830-05-12/90 (14.6.1990), Informacija o ukrepih in aktivnostih Predsedstva RS v zvezi s premeščanjem orožja TO, Milan Kučan)

3. Časopisu Delo z dne 16.6.1990 (Bela knjiga, str. 352-353): »Predsedstvo RS je bilo o posebnih ukrepih za varovanje orožja TO obveščeno 15.maja popoldan.«
4. Zaslišanje prisotnih na kriznem sestanku pri predsedniku skupščine RS dne 16.5.1990: Milan Kučan, Igor Bavčar, Lojze Peterle, Janez Janša
5. Zaslišanje Toneta Krkoviča o pojasnilu poveljnika OŠ TO Kočevje, zakaj oddaja orožje JLA